

af dette Forslag fra den Tid, det var fremme, og jeg vilde ønske, at den Tid kom, da vi maatte kunne tage det Princip op, hvis vi for Alvor skulle imødegaa disse sørgelige Lidet, som det er og ser ud til at blive. Det er vel sandt, at Danmark maatte ikke er daarligt stillet. Hos vor sydlige Nabo og paa flere andre Steder staar det daarligere til; men jeg tror, det i Virkeligheden maa tilskrives den danske Befolknings Godmodighed og Godgjørenhed, at vi ikke ere komne saa vidt, som Tilfældet er de andre Steder. Det er ganske vist, at der i den senere Tid er foregaaet mangfoldige Ting, som ikke have ført henimod det, at man kunde ernære saa mange af Landets Børn, at de kunde leve lykkelige og glade her. Det tror jeg alligevel er det, vi maa have for Øie. Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget paa det Bedste, og jeg er meget tilbøjelig til ogsaa at modtage Ændringer. Jeg siger nu ikke, at det tidligere Forslag vil være fyldestgjørende; men lad os fremfor Alt blive enige om en Form, hvorunder der kan gøres Noget for at lindre den uforstykede Trang, der nu er. Det er mit Ønske, og med disse Bemærkninger skal jeg slutte.

Winther: Da den Ting, som omtales i dette Forslag, i sin Hovedsag er bleven omtalt flere Gange i de senere Dage, skal jeg kun gjøre nogle faa Bemærkninger til det her foreliggende Forslag. Det forekommer mig, at det er ikke værd forud at antage, at Nogen vil stemple dette Lovforslag, som om det var socialistisk. Lad os først høre Nogen, der siger det. Det forekommer mig, at, hvis man skulde kunne sige, at det var et socialistisk Forslag, saa er, da det ikke er noget Andet end en Udvidelse af Loven af 8de Marts 1856, denne ogsaa en socialistisk Lov. Derfor vil jeg ikke imødegaa saadanne Ættringer, som endnu ikke ere fremkomne, saaledes som den sidste ærede Taler gjorde det. Jeg har ikke noget Videre at sige, end at jeg ganske kan tiltræde, hvad den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), der forelagde Lovforslaget, fremtom med. Men jeg synes, at Forslagsstillerne — det skal jeg kun sige — have været overordentlig beskedne i deres Forbringelse her. Det er min Betragtning af dette Lovforslag. Kun een Ting har jeg at indvende imod det, og det er der allerede gjort opmærksom paa af den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Sngerslev). Jeg tillod mig ved Behandlingen af et tidligere Lovforslag for et Par Dage siden at omtale, at det var en Feil, naar vi tillode Andre end Rigsdagen, den bevilgende Myndighed, at bestemme, hvad der skulde udbetales af Statskassen. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Bille) gjorde Indvending derimod og sagde, at det havde vi gjort over hundrede Gange. Jeg vilde ønske, at

det ærede Medlem kunde oplyse mig om et Tilfælde, hvor vi havde gjort det, thi det er mig ubekendt, at vi have gjort det hundrede Gange; derimod er det mig meget godt bekendt, at vi have sagt: Statskassen giver saa og saa Meget, naar den anden Klasse giver saa og saa Meget. Det vil jeg gaa ind paa, men ikke paa at sige, at naar en Kommune finder sin Regning ved, for at faae Redtættelse i de ordinære Fattigudgifter, at give nogle Penge til de Fattiges Klasse, saa skal den kunne tvinge Statskassen til at betale lige saa Meget, og det er den Feil, der findes i dette Lovforslags § 2, men, som sagt, jeg kan i saa Henseende henholde mig til, hvad det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds udtalte i Dag. Jeg vil derimod i Stedet for § 2, hvor man henfyder sig under Frivilligheden, de frivillige Bidrag, finde det rigtigere, at man bestemmer, at Kommunerne skulle give lignende Bidrag som dem, der gives af Statskassen efter § 1. Det forekommer mig at ville være rigtig, og jeg tror, at det vilde være økonomisk rigtig ogsaa for Kommunerne, da det er aabenbart, at der er mange Mennesker, som, naar de faae Hjælp i rette Tid, kunne hjælpe sig selv til ikke at synke ned i den Klasse, som skal leve af det almindelige Fattigvæsen, og det er i mange Henseender nyttigt for Kommunerne, at den moralske Magt ikke svækkes hos dem. Det er nyttigt i mange andre, ogsaa rent økonomiske Anliggender. Derfor vil jeg ønske, at de ærede Forslagsstillere, eller at det Udvalg, til hvilket dette Lovforslag formodentlig vil blive henvist, vil tage under Overveelse, om det ikke var den rigtige Veie at gaa at paalægge Kommunerne en saadan Udgift af samme Størrelse som den, der ydes af Statskassen, og saa iøvrigt lade det blive med Uddelingen, saaledes som det her er foreslaaet, for at det kan være klart, at det ikke er en saadan Understøttelse, som berøver de Bedkommende deres borgerlige Rettigheder. Iøvrigt skal jeg gjøre opmærksom paa, at, naar jeg sagde, at det var en meget beskeden Forbringelse, de Herrer her have fremsat, saa siger jeg det i Henhold til Grundlovens § 84, thi det er jo en bekendt Sag, at efter Grundlovens § 84 har enhver Mand her i Landet, som ikke kan ernære sig selv, Ret til at blive hjulpen af det Offentlige, og naar en saadan Ret er begrundet i Grundloven, saa ser jeg ikke, at der kunde være det Mindste i Veien for ved de Love, vi give, i Overensstemmelse med denne Paragraf at komme til saadanne Bestemmelser, at der skal ydes Bidrag direkte af Statskassen. Der har imidlertid tidligere været saadanne Lovforslag til Behandling; men de ærede Forslagsstillere have ikke villet komme med de yderliggaaende Forslag, som tidligere ere fremkomne fra samme Side, af Hensyn til, at de ventede en Frugt af Arbeidskommissionens Arbejde. Det er derfor, jeg siger, at man skulde paaføje den Beskedenhed, de